

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. juuni 2020
(OR. en)

8630/20

DEVGEN 76
POLGEN 68
ACP 46
COHAFA 28
RELEX 424
COAFR 153
COWEB 81
ELARG 54
COEST 110
MOG 31
MAMA 68

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	5. juuni 2020
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8346/1/20 REV 1
Teema:	Euroopa tiimi üleilmne tegevus seoses COVID-19ga – Nõukogu järeldused (5. juuni 2020)

Delegatsioonidele edastatakse lisas järgmine dokument, milles lepiti kirjaliku menetluse teel kokku 5. juunil 2020: nõukogu järeldused Euroopa tiimi üleilmse tegevuse kohta seoses COVID-19ga.

Euroopa tiimi üleilmne tegevus seoses COVID-19ga**Nõukogu järeldused**

1. Nõukogu on endiselt sügavalt mures COVID-19 pandeemia üleilmse leviku pärast, mis nõuab jätkuvalt inimeste kogu maailmas. Nõukogu tunnistab sellega seotud tervisealase hädaolukorra ulatuslikkust ning tänab tervishoiu- humanitaar- ja arenguabitöötajaid, arste, teadlasi ning teisi olulisi töötajaid nende jõupingutuste eest. Praegune pandeemia on üleilmne kriis, millel on kaugeleulatuvad sotsiaalsed ja majanduslikud tagajärjed, mis süvendavad veelgi erinevat liiki ebavõrdsust. See viib olemasolevate humanitaarkriiside, sealhulgas toidukriiside halvenemiseni ning ohustab nii vaesuse kaotamise alaseid pingutusi, kestlikku arengut, inimõigusi, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet kui ka stabiilsust ja julgeolekut terves maailmas. Praegu on aeg üleilmseks solidaarsuseks, rahvusvaheliseks koostööks, tõhusaks ühiselt tegutsemiseks ja läbipaistvuseks.
2. Nõukogu rõhutab kiireloomulist vajadust kaitsta inimeste elu ja elatusvahendeid, nii et kedagi ei jäetaks kõrvale. Samuti rõhutab ta, kuivõrd tähtis on prioriseerida jõupingutusi enim toetust vajavates partnerriikides kooskõlas ühisteadisega ELi üleilmse tegevuse kohta seoses COVID-19ga, pöörates eritähelepanu vähim arenenud riikidele, peamiselt Aafrikas, ja ebakindlas või konfliktiolukorras olevatele riikidele, ning toetades Euroopa naabruses asuvate riikide, Lääne-Balkani, Ladina-Ameerika ja muude piirkondade vajadusi.
3. Nõukogu kutsub üles võtma õigustel põhineva ja inimkeskse lähenemisviisi, mis keskendub kõige haavatavamatele ja marginaliseeritud inimrühmadele ning haavatavas olukorras inimestele, sealhulgas linnapiirkondade vaesed inimesed, rändajad, pagulased, riigisisesed põgenikud ja neid vastu võtavad kogukonnad ning usuvähemustesse kuuluvad isikud. Nõukogu rõhutab vajadust pöörata erilist tähelepanu soole, vanusele ja puuetele.

4. Nõukogu kordab ELi ja selle liikmesriikide kohustust rakendada täielikult kestliku arengu tegevuskava 2030 ja Pariisi kokkulepet, mis on keskse tähtsusega COVID-19 kriisist kestlikult taastumiseks. Taastepingutused on hea võimalus „ehitada üles paremini ja keskkonnasäästlikumalt“ ning sellega seoses rõhutab nõukogu, kui tähtis on saavutada kiiresti käegakatsutavaid tulemusi ning tagada toetuse vastavusse viimine partnerriikide taastekavadega, soodustades samal ajal võrdsetel võimalustel põhinevat kestlikku ja kaasavat taastumisprotsessi kooskõlas Euroopa Komisjoni ettepandud rohelise kokkuleppega.
5. Nõukogu tuletab meelde ELi võtmerolli ÜRO peasekretäri juhtpositsiooni toetamisel seoses üleilmse tegevusega COVID-19 pandeemia reageerimisel. Nõukogu toetab ÜRO peasekretäri üleskutset üleilmsele relvarahule seoses pandeemiaga ning kordab oma toetust Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) koordineerivale rollile ülemaailmsel rahvatervisealasel reageerimisel. Samuti rõhutab ta vajadust toetada tõhusat mitmepoolsust ja seda, kui tähtis on koordineerida sellele globaalsele kriisile reageerimisel üleilmset tegevust ÜRO, piirkondlike organisatsioonide, eriti Aafrika Liiduga, ning teiste rahvusvaheliste mitmepoolsete organisatsioonide ja finantseerimisasutustega. Nõukogu tervitab Rahvusvahelise Valuutafondi ja mitmepoolsete arengupankade ulatuslikke jõupingutusi, et oluliselt kiirendada nende poolt arenguriikide toetamist kriisile reageerimisel. Samuti tervitab ta G20 ja Pariisi Klubi algatust võimaldada vaeseimatele riikidele võla teenindamise peatamist. Nõukogu innustab tegema jõupingutusi koordineeritud rahvusvaheliseks võlakergenduseks partnerriikide jaoks nii ametlike kahepoolsete kui ka erasektori võlausaldajate poolt, pöörates eritähelepanu maksevõimeprobleemidega riikidele ning tegutsedes üksikjuhtumipõhiselt ja koostöös rahvusvaheliste finantseerimisasutustega.

6. Nõukogu toetab täielikult ELi üleilmset tegevust seoses COVID-19ga käsitlevas ühisteatistes välja pakutud Euroopa tiimi („Team Europe“) lähenemisviisi, millesse panustavad EL ja selle liikmesriigid, rakendusasutused, Euroopa Investeeringispank (EIP) ja teised Euroopa finantseerimisasutused, sealhulgas Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD). Sellega seoses tervitab nõukogu teadaannet suunata Euroopa tiimi pakettide kaudu ümber enam kui 33 miljardit eurot, et käsitleda COVID-19 kriisi laastavat mõju partnerriikides ja -piirkondades. Saades panuseid ELilt, liikmesriikidelt ja teistelt partneritelt, põhineb Euroopa tiimi pakett vahendite¹ järgmisel piirkondlikul jaotusel:

- Kogu maailm
- Tagatised
- Lääne-Balkan ja Türgi
- Naabruses asuvad riigid
- Sahara-tagune Aafrika
- Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkond
- Aasia ja Vaikse ookeani piirkond
- AKV, piirkondlik
- ÜMTd

¹ Vastavad summad esitatakse käesolevate järelduste lisas.

7. Nõukogu tervitab Euroopa tiimi poliitikaprioriteete, nimelt: i) reageerida hädaolukorras vahetule tervisekriisile ja sellega seotud humanitaarvajadustele; ii) parandada tervishoiu-, vee- ja sanitaarsüsteeme ning partnerite valmisolekut ja reageerimissuutlikkust ning iii) pakkuda kohest toetust kriisi sotsiaalsete, majanduslike ja poliitiliste tagajärgede leevendamiseks. Sellega seoses rõhutab nõukogu, et kõikide hädaolukorra meetmete puhul tuleb austada nii rahvusvahelist ja humanitaarõigust kui ka humanitaarabi põhimõtteid, tagades samal ajal jõulise soolise võrdõiguslikkuse mõõtme kõikidel tasanditel. Peale selle kordab nõukogu, kui tähtis on edendada ja kaitsta hea valitsemistava põhimõtteid, inimõigusi, õigusriiki, demokraatiat, soolist võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist ning soodustada julgeolekut, võimalusi loovat kodanikuühiskonna tegutsemisruumi, sotsiaalkaitset ja inimväärsed tööttingimusi ning tagada juurdepääs kaasavale ja õiglasele haridusele, sealhulgas kaugõppele ja elukestvale õppele kõikide jaoks.
8. Nõukogu rõhutab, et hädaolukorrad, sealhulgas praegune pandeemia, süvendavad juba eksisteerivat soolist ebavõrdsust. Sellega seoses rõhutab nõukogu vajadust võidelda soolise vägivalga ja koduvägivallaga, mis on üks kriisi tagajärgi. Peale selle rõhutab nõukogu, kui oluline on edendada võrdset juurdepääsu kvaliteetsetele tervishoiuteenustele ja haridusele, ning tuleb meelde ELi poolt Euroopa arengukonsensuse raames antud lubadust kohustuda jätkuvalt edendama, kaitsma ja järgima kõiki inimõigusi ning rakendama täielikult ja tulemuslikult Pekingi tegevusprogrammi ning elanikkonna ja arengu rahvusvahelise konverentsi tegevusprogrammi, samuti nende läbivaatamise konverentsi tulemusi, ning pöörab selles kontekstis endiselt tähelepanu seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele.
9. Nõukogu kutsub üles tagama sidususe lühiajaliste humanitaar- ja hädaolukorrameetmete ning partnerriikides pandeemia struktuuriliste mõjude käsitlemiseks ja vastupanuvõime loomiseks keskpikas ja pikas perspektiivis antava toetuse kavandamise vahel. Nõukogu rõhutab, et pikaajalist tegevust tuleks käsitleda ELi järgmise arengukoostöö programmitöö käigus (2021–2027), asjakohasel juhul võttes arvesse meie kohustusi ühise programmitöö suhtes. Peale selle rõhutab ta poliitikavaldkondade arengusidususe ning ELi sise- ja välispoliitika ja vastavate instrumentide vahelise koostoime loomise asjakohasust.

10. Nõukogu on teadlik erakorraliste meetmete mõjust elatusvahenditele, toidusüsteemidele ja tarneahelatele. Nõukogu märgib suure murega toiduga kindlustamatuse ja alatoitluse süvenemist ning ohtu, et otsest nälga kannatavate inimeste arv maailmas võib COVID-19 tõttu kahekordistuda. Sellega seoses rõhutab nõukogu toidule ja põllumajanduslikele tarnetele juurdepääsu kindlustamise tähtsust.
11. Nõukogu tunnistab, et humanitaarabi, arengu ja rahu omavahelisel seotusel põhinev tõhustatud lähenemisviis on olulise tähtsusega praeguse üleilmse kriisiga toimetulekuks, ning kordab oma toetust ulatusliku kokkuleppe („Grand Bargain“) kohustuste rakendamisele. Nõukogu rõhutab, kui tähtis on tagada humanitaarabi- ja meditsiinitöötajate takistamatu juurdepääs riikidesse ja riikide piirides. Sellega seoses kiidab nõukogu komisjoni humanitaarabi õhusilla loomise eest.
12. Nõukogu rõhutab ELi delegatsioonide rolli kõikide liikmesriikide diplomaatiliste võrgustike, sealhulgas Euroopa arenguasutuste, EIP ja teiste Euroopa finantseerimisasutuste ning muude asjakohaste riigi tasandi osalejate kaasava osalemise koordineerimisel ja tagamisel, kooskõlas parema koostöö lähenemisviisiga. Samuti rõhutab ta, kui oluline on koordineerida Euroopa tiimi pakette partnerriikide ja teiste rahvusvaheliste abiandjate pingutustega. Väga tähtsal kohal on riikide isevastutus ning partnerluste loomine kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja erasektoriga.

13. Nõukogu rõhutab kiireloomulist vajadust suurema üleilmse teadus- ja innovatsioonialase koostöö järele, et kiirendada COVID-19 jaoks tõhusate preventiivse diagnostika vahendite, vaktsiini ja ravi kiiret väljatöötamist, tootmist ja kasutuselevõtmist kõikides riikides. Nõukogu on pühendunud sellele, et tagada kõikidele kvaliteetne, ohutu ja võrdne juurdepääs nendele üleilmse tähtsusega avalikele hüvedele, tagades, et kedagi ei jäeta kõrvale, ning tervitab juurdepääsu üleilmsele koostööplatvormile (COVID-19 Tools Accelerator initiative (ACT-A)). Nõukogu innustab edendama teadlaste vahel andmete vahetamist ja paremat juurdepääsu uutele teaduslikele tõenditele, sealhulgas avatud juurdepääsu ja avatud teaduse kaudu. Nõukogu rõhutab vajadust suurendada rahva tervise turvalisust ja valmistuda tulevasteks tervisekriisideks. Nõukogu tuletab meelde, et tervishoiusüsteemide ülesehitamine ja tugevdamine ning tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandetöötajate tervise ja ohutuse tagamine on oluline tegur pandeemiaga võitlemisel ja muudele haigustele tuleneva kaudse mõju ärahoidmisel, ning tunnistas sellega seoses WHO võtmetähtsusega rolli. Nõukogu kordab oma täielikku toetust ülemaailmsele fondile, ülemaailmsele vaksineerimise ja immuniseerimise liidule (GAVI) ja UNITAIDile ning tunnustab teiste partnerite, nagu epideemiaks valmisoleku innovatsiooni koalitsiooni tehtavaid jõupingutusi üleilmses võitluses pandeemiaga. Tuleb säilitada hoogu, mis sai alguse ELi juhitava panustamisalgatusega 4. mail 2020 ja millega kaasati 9,8 miljardit eurot.
14. Nõukogu tunnistas vajadust ületada digitaalne lõhe ja tagada kõrge tasemel küberturvalisus. Nõukogu rõhutab võimalust võtta COVID-19 pandeemia jooksul ja ka pärast seda kasutusele digitaliseerimine ja innovatiivsed lahendused, et toetada tervishoiusüsteeme ja ühiskondade vastupanuvõimet. Samuti rõhutab nõukogu isikuandmete haldamisel kõige rangemate eetikanõuete jõustamise tähtsust.
15. Nõukogu rõhutab, kui tähtis on ühine, kiire, nähtav ja läbipaistev Euroopa tiimi tegevus, mis peab toimuma täielikus koordineerituses partnerriikide ja ÜROga. Nõukogu kinnitab oma juhtrolli strateegiliste poliitiliste suuniste andmisel COVID-19 seoses ELi üleilmse tegevuse kogu elluviimisel jooksul. Samuti innustab nõukogu arendama edasi Euroopa tiimi lähenemisviisi teemalist tugevat kommunikatsioonistrateegiat, tagades läbipaistvuse ja võideldes väärinfoga. Selleks teeb nõukogu järgmist:

- a) kutsub komisjoni üles võtma partnerriikidele vahendite eraldamisel aluseks ühise vajaduste hindamise, mis tehakse koostöös partnerriikidega ja mis on vastavuses nende kavandatud reageerimisega COVID-19 kriisile, et teha kindlaks puudujäägid ja määrata kindlaks peamised prioriteedid;
- b) kutsub komisjoni ja ELi liikmesriike üles jätkama oma jõupingutusi, et kiirendada ACT-A seatud eesmärkide saavutamist;
- c) rõhutab vajadust tagada seotus keskpika ja pikaajalise programmitööga;
- d) innustab tegema täiendavaid jõupingutusi saadud kogemustele ja headele tavadele tuginemiseks, et tagada COVID-19ga seotud üleilmse ELi tegevuse elluviimisel finants- ja lepinguline paindlikkus;
- e) peab tervitatavaks ühise järelevalvesüsteemi loomist, mis on kooskõlas OECD arenguabi komitee suunistega ja mis hõlmab võimalikku COVID-19 markerit, et tagada aruandekohustus ja läbipaistvus mobiliseeritud ja eraldatud vahendite kasutamisel, ning kutsub üles kaasama kõik osalejad kiiresti ja perioodiliselt ajakohastatud teabe andmisse Euroopa tiimi raames pakutavate vahendite kohta; peale selle rõhutab nõukogu eelarvetoetuse meetmete järelevalves läbipaistvuse tagamise tähtsust;
- f) rõhutab, kui tähtis on, et kõik Euroopa tiimiga seotud osalejad koordineeriksid meetmeid ning teeksid ühiseid teabevahetus- ja kommunikatsioonilaseid jõupingutusi riigi tasandil, ELi piires, partnerriikides ning ülemaailmsel ja mitmepoolsetel foorumitel;
- g) toetab mõiste „Euroopa tiim“ kasutamist riiklikes või ühistes teabekampaaniates, nähtavusalastes jõupingutustes ja avalikes teadaannetes, ning jääb ootama komisjoni talituste ja Euroopa välis teenistuse konkreetseid samme Euroopa tiimi tugeva kommunikatsioonistrateegia väljatöötamiseks.

Euroopa tiimi välistegevus seoses COVID-19ga (kuni 3. juuni 2020)

EUROOPA TIIM – miljonit eurot KOKKU	33037
ELi liikmesriigid	11467
Euroopa Komisjon	13800
EIP	6770
EBRD	1000

Jaotus geograafiliste piirkondade kaupa

Miljonit eurot KOKKU	KOKKU	ELi liikmesriigid	EK	EIP	EBRD
	33037	11467	13800	6770	1000
Kogu maailm	9900	8252	648	0	1000
Tagatised	2892	1327	1420	145	0
Lääne-Balkan ja Türgi	3967	33	1734	2200	0
Naabruses asuvad riigid	7854	220	5319	2315	0
Sahara-tagune Aafrika	4719	1228	2031	1460	0
Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkond	1482	198	959	325	0
Aasia ja Vaikse ookeani piirkond	1730	206	1235	289	0
AKV, piirkondlik	346	3	343	0	0
ÜMTd ja Gröönimaa	147	0	111	36	0